

KUNSZENTMÁRTONI UJSÁG

TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: a Képes Világlap-pal együtt
Egész évre 8 kor., félévre 4 kor., negyedévre 2 kor.
Majelenik minden vasárnap. Hirdetéseket fel vesz
a kiadóhivatal.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
DR. KOVÁCS JOZSEF
ÜGYVED

SZERKESZTŐSÉG: Kossuth Lajos-utca 1193. szám
Dr. Kovács József ügyvédi irodájában.

KIADÓHIVATAL: Wolf Dezső könyvnyomdája

A néperért.

A korszellem lassanként megérleli a tömegek halk, eltompított vágyát, méla ábrándját — tette. Ki gondolta volna csak két évtizeddel ezelőtt is, hogy a földmivelő munkásoknak törvényesen létesített nyugdíjintézetük lesz, mely az öreg korra, a munka tehetetlenség idejére nyugdíjat ad. S nem az idők megváltozott szelleme-e, hogy a korona fénye, kegye sugároz azokra, akik a földmivelők agkori biztosítása érdekében tevékenységre indulnak. Csak a minap közölte a hivatalos lap, hogy a király Belezny Andor kunhegyesi főszolgabíró részére a földmivesek nyugdíjának népszerűsítése és terjesztése körül szerzett érdemei elismeréséül a Ferencz József-rend lovagkeresztjét adományozta.

Az érdemrendet Jásznagykunszolonok vármegye főispánja egy most tartott ünnepségen az egész vármegyei tisztikar és meghívott közönség előtt adta át a kitüntetett főszolgabírónak.

Álljunk meg egy szóra ennél az ünnepségnél és vegyük ki abból részünket mi is, mert hiszen a földmivesek érdekeit érte tisztesség, amikor a király kitüntette azt a férfit, aki a földmivesek jóvoltát a szívében hordta.

Nézzük, mit is tett ez a főszolgabíró, hogy annak híre a trón zsámolyáig elhatott és számára meghozta az elismerést? Első tekintetre nem nagy dolgot, oly természetesnek látszót, azt, hogy mindig szerette a földmivesnépét, akik között élt. Nemcsak a hivatalos dolgát intézte el, hanem meghallgatta minden ügyét-baját és nem sajnálta tőle a bő tanácsot, valahányszor csak tehetette. Nem várt ő ezért soha egyéb jutalmat, mint népének szeretetét, amely bőven ki is jutott számára. Mikor aztán megjött az új törvény, mely minden földmivesnek, gazdagnak, szegénynek, férfinak, asszonynak egyaránt megadja a módot arra, hogy a munkabírás éveiben félretett pár koronából 65 éves korára feltétlenül kijáró nyugdíjat szerezzen s ezáltal öregedő feje alá egy kis puha párnát ágyazhasson, elindult s kezében az új törvénnyel végigjárta összes községeit. Nem sajnált fáradságot, felvilágosítást, sőt rábeszélést sem, mert tudta, hogy az öregségről való gondoskodás biztonsága boldogabbá, a szülőföldhöz és hazához ragaszkodóbbá teszi az embert.

Fáradsága nem vezett kárba, hiszen szeretetéért népének bizalmát bírta. Felhangzó szavára öregestől iratták felmagukat az előjárásánál a földmivesek nyugdíjába, úgy, hogy az ő járá-

sában alig két-három hónappal a törvény életbelépése után már elérte, hogy egyetlen községe sem maradt, ahol a földmivesek nyugdíjának hívei, tagjai ne lennének.

Ez a pár száz ember a főszolgabírójára iránti bizalomból tette meg ezt a lépést. De mihelyt az első 10 év elteltével közülök többen felveszik nyugdíjukat, a földmivesek nyugdíjának ezek élő példái lesznek, akkor már nem kell majd felvilágosítás és rábeszélés, hogy követőkre találjanak.

Ha majd azon a vidéken egykor nem lesz szomorú öreg ember, hanem mindeniknél az öregkorral együtt beköszönt a gondoktól mentes megélhetés, ez bizony Belezny Andor főszolgabíró lelkes fáradozásának lesz köszönhető.

Emeljünk kalapot előtte!

A Dalárda hangversenye.

Egy igazi demokratikus ünnepélyben volt része Kunszentmártonnak vasárnap. A Dalárda tartott hangversenyt s ez erkölcsi és anyagi tekintetben is oly kiválóan tündöklik az itt tartott előadások között, hogy méltán büszke lehet arra a Dalárda is, meg a közönség is.

— Engem ennek az ünnepélynek demokratikus jellege ragadott meg igazán s talán — szerény nézetem szerint — sikerét is ez

Az elefánt.

A „Kunszentmártoni Ujság” eredeti tárcája.

Írta: Refrác.

(Folytatás és vége.)

— Uraim! — mondá — az imént önök mondták, hogy ne kicsinyeskedjünk, most pedig én mondom ugyanezt. Gondolják meg, hogyha mi elérnénk célunkat, megnyernénk az elefántot, mennyire emelné ez a vidék hírnevét. (Közbeszólások: Ugy van! Igaz!) S ha mi akár ezzel, akár mással az intéző körök érdeklődését fel tudnánk kelteni községünk irányában, akkor bármit könnyebben kilehetne vinni. Így pl. azt hiszem, hogy lassankint kilehetne eszközölni a szentesi vasutat, amire égető szükségünk van, a polgáriskolát államosítanak, sőt még Ócsöd is kapna valami nagyobb szabású kulturintézményt.

Kusztora uram megszelidült, lemondott tenyésztési elvéről.

A bíró fejbőlintással jelezte beleegyezését

Az így abszolút kisebbségben maradt műtő orvos meglévéen győződve az ösztön elleni rugódózások sikertelenségéről, e szavakkal: „Jöjjön tehát, aminek jönnie kell!” az asztal végén szendergő korcsmárost felvérvén első álmából, gyufát kért és rágyújtott.

Az ellentétek ily szerencsés kiegyenlítése után a hevenyében megrendelt újabb borok

közjóra világozására közben egyhangulag kimondatott, hogy az elefántra utazunk!

A bíró azonban, ki eddig fontosabb észrevételeit láthatólag visszafojtotta, az egyhangu lelkesedés közepette felemelkedik a helyéről s így szól:

— Urak! Most még együtt vagyunk, még a pénzünk nincs befizetve, vegyünk tehát mindent fontolóra. Mi itt tanácsozunk az elefántról. De tegyük fel azt, ami megtörténhetik, hogy nem nyerünk s más nyeri meg az elefántot: mi történik ekkor?

Általános csodálkozás.

Kusztora ur balkezének egy önkéntelen mozdulatával a keze ügyébe eső csészét felborítván, az ebből kiömlő fekete kávé a szép fehér terítőt jókora darabon leöntötte, tévéen azon egy olyan merész kanyarulatot, minőt a fali térképek tanúsága szerint a Duna tesz Vác városánál.

A doktor ur szájában pedig az ott hegyeskedő kuba-szivar kialudt.

Veszedelemes helyzet.

Mi lessz akkor? Mi történik akkor?

Kusztora uram egy csinosan kikerekített rögtönzésben néhány szóval összehasonlítván a boldogabb múlt idöket a mai üzletelen világgal, azon eredményre jut, hogy mint a költő mondja: Rossz idöket élünk, rossz csillagok járnak! S e tételből azt a következtetést vonja

le, hogy neki kockázatni való pénze nincs. Ő csakis abban a reményben, illetve abban az esetben hajlandó belebocsátkozni a dologba, ha a nyereség sikerülni fog. Ellenkező esetben el lesz ő az elefánt nélkül is.

Az orvos hangsúlyozza, hogy ő őszintén beszél s egyuttal kijelenti, hogy őt az a csekély összeg, amit befizetnie kell, a legkevésbé sem alterálja. De mégis, okos embernek minden oldalról tájékozni kell magát. Abban az esetben tehát, ha akár érdektársai, akár az a bizonyos külföldi egyesület bármi csekély reményt nyújt a nyereségre, illetőleg ha kedvezőtlen eredmény esetén pénze hiánytalanul visszatérítetik: Ő minden habozás nélkül, a legnagyobb készséggel társulni fog. Hogy pedig szavának meg legyen a kellő nyomatéka, a reá eső pénzt mély tisztelettel kiteszi a ház asztalára.

Az előtte szólókkal teljesen egy véleményen van a bíró is. Ő azonban egy konkrét indítvánnyal áll elő.

Kéressék fel a segéd ur, kinek eddigi s esetleg ezután rendelendő borai az érdektársak által ezennel kifizettetnek, hogy jeles tollával keresse fel a szóban forgó külföldi egyesületet, mely megkeresésben kiemelendő lenne első sorban az, hogy itt nem egy személyről, hanem egy társaságról lévén szó, azon esetben, ha a sorsjegy nem nyerne, a veszteség többeket sújtana. Felkérendő lenne tehát az egyesület, hogy nyujtson némi reményt a sorsjegytársaságnak

emelte oly nagy mértékben. Mert demokratikus korszakot élünk s oly jól esik ennek bármilyen megnyilatkozása is. S milyen jóleső érzés ilyen Kunszentmártonban látni, amelynek közönségéről pedig olyasféleket hallottunk, hogy nagyon konzervatív, hogy még mindig büszke a hagyományos „kun” szokásokra. Ugy érzem, hogy ez az ünnepély egy óriási lépés volt a kölcsönös megértés és jóakarát útján, mert ha magát a szereplő társaságot, vagy azt a közönséget vizsgáljuk, amely közönség oly osztatlan lelkesedéssel kísérte az előadást: látni fogjuk, hogy itt osztály- és értelmi különbség nélkül mindenki ott volt, mindenkit annak a tudata hatott át, hogy magasabb művészi élvezetben részesüljön s tőle telhetőleg emelje az ünnepély sikerét. Nagyon szép dolog ez Kunszentmárton közönségétől, most elsősorban tőle függött minden. A Dalárdát siker tekintetében csak másodrendű szerep illeti, mert az csupán oka volt egy okozatnak, alkalomadója volt annak, hogy Kunszentmárton közönsége megmutassa azt, hogy van hajlandósága a szépet és jót pártfogolni. S ezért csak dícsérni lehet Kunszentmárton közönségét.

* * *

De nézzük magát az előadást! Ne vegye tőlem rossz néven a Dalárda, hogy itt e helyen néhány tanácsos akarok előállni. A hangversenyek általában kétfélék lehetnek: vagy olyanok, amelyek a hangverseny után beveződnek, vagy pedig olyanok, amelyek táncal vannak egybekapcsolva. A szóban forgó hangverseny ez utóbbi kategóriába tartozik. Ez utóbbi rendezésénél nagy körültekintésre van szükség, mert rendszerint többfajta igényeket kell kielégíteni. Nem szabad elapósodni; ez a közönség kívánalma s nem szabad túl hosszúnak lenni — ez a táncosok óhaja. S mivel a táncal egybekötött hangversenyek tartásánál talán legfőbb jelentőségű az ifjúság részvétele, elég ha a hangverseny 3—4 számból áll; ha több, akkor minden érdekesség mellett is kezd malmassá válni s mindenki csak a végét várja. Ellaposodás nem volt a Dalárdánál, a műsor megválasztása is helyes érzékre vall, — hosszú volt a műsor. Nem vehetjük ezt szigorúan, mert hisz zászlóbontása ez a Dalárdának, de más alkalommal próbáljanak majd erről is gondolkodni.

— Tárgyát tekintve, a műsor énekszám-ból, szindarabból és szavaltából volt megalkotva.

— Az énekszámok közül az *Osszián* emelkedik ki, mint igazi művészettel betanult és előadott darab. Igazi klasszikus hangver-

senyszám volt ez, amely a közönséget is annyira megragadta, hogy meg is ismételtette. *Ország* Pál karnagyot illeti itt az oroszlánrész. Az ő igazi szaktudása, türelme és vaskeze tette lehetővé, hogy úgy az *Osszián*, mint a többi énekszám oly általános elismerést aratott. De ezt csakis a dalárda buzgó törekvésével és pontosságával érthette el s azért, amikor köszönettel üdvözöljük *Ország* Pál karnagyot, ugyanakkor szívből köszöntjük a Dalárda minden egyes tagját, külön-külön.

— A szindarab épen alkalomszerű volt. A játékot a szereplők precíz összjátéka jellemzi. *Sárossy* Nándor oly mesésen adta Buxbaum szerepét, hogy verbeli színésznek is dícséretére vált volna. Nem maradtak el mögötte *Sárossyné*, a három regruta s *Beleznai* Ferenc, aki kellemes hangjával szerzett elismerést. *Boszik* János *Puccer* mesés sétaszerepében tündökölt annyi bájjal és eleganciával, mintha született huszárönkéntes lett volna. De jó volt mindenki, azért csak dícsérni lehet őket.

— A monológot *Rozsi* Jánostól hallottuk. Igaz, hogy a darab közismert s nem is a legkiválóbbak közül való: de a darab hiányát az előadás kiválósága nagyban fokozta.

Az előadást tánc követte, amely csak a reggeli órákban tejeződött be s mindenki azzal a jóleső érzéssel távozott, hogy egy igazán jól sikerült hangversenynek és mulatságnak volt részese.

— kri. —

Hirek.

Kunszentmárton, 1914. május 10.

DR JÓSA GYULA

Egy érdekes, tipikus alakról ismét kevesebb van Kunszentmártonban.

Dr. Jósa Gyula ny. törvényszéki bíró, gyakorló ügyvéd, 1914. május 3-án, hosszas betegség után, 48 éves korában elhunyt.

A megboldogult *ismert* alakja volt Kunszentmártonnak. Ha nem is volt népszerű és általánosan kedvelt, mindazonáltal szerette őt Kunszentmárton közönsége, mert volt modorában valami különös, mi minden *nyersessége* mellett is *rokonszenvenessé* tette. Jó szívű ember volt és *kitűnő ügyvéd*. Akit szeretett, azt rajongásig szerette, de viszont, a gyűlöletben sem ismert határt. Sok jó barátja volt, kik szerették jó szívéért, nyílt,

egyenes modoráért, nyíltszívűségéért. *Szókimondó* ember volt, sokan ezért szerették, bálványozták.

Clenseiért *tűzbe-vizbe* ment. Jó fiskális volt és *igazságos*. Igazán jó ügyeket vállalt és ha egy pört megnyert, annak jobban örült, mint maga a megbízó.

Mint gazda, *takarékos*, körültekintő. Ha nem is nagy, de szép vagyont hagyott hátra maga után.

Kezdetben a bírói pályán működött. Gyakornok volt az itteni járásbíró-ágnál. Itt ismerkedett meg Szilárdy Lillával, akit nőül is vett. Kunszentmártonból Szolnokra, majd Kalocsára került bírónak. Első neje időközben elhalálozott, 1902. évben másodszor nősült és Szalay Jankát, Szalay Károly kir. tanácsos, aradi ügyvédi kamara elnökének a leányát vette nőül. 1904. évben ideiglenesen nyugdíjazták. Még ez évben ügyvédi irodát nyitott Szolnokon, melyet azonban 1905. évben Kunszentmártonba helyezett át és itt is működött egészen haláláig.

Dr. Jósa gyenge szervezeti ember volt. Több ízben volt beteg. Legutóbb 1913. év őszén kezdett el betegeskedni. A tüdőbaj teljes erejével támadta meg és Jósa fogyni kezdett. Azért dolgozott, eijárt a tárgyalásokra a legutóbbi napokig. Nem hitte, hogy ilyen fiatalon, 48 éves korában meg kell válni az élettől, szeretett volna még élni, hiszen négy neveletlen gyermeke volt.

A tavasz azonban elvitte őt a csendes sirba. Ez a kegyetlen sors nem engedte meg neki, hogy éljen, hogy neveletlen gyermekeit felnevelje. Mennie kellett neki, oda, honnan nincs visszatérés, nincs fájdalom, csak csendesség, pihenés. Ha sirnak az árvák, hogy nincs atyjuk!... mit törődik azzal a sors. Volt — nincs. A végzet utai kifürkészhetetlenek.

Dr. Jósa Kunszentmárton község közéletében élénk szerepet vitt. Mint községi képviselő agilis, fáradhatatlan, nem volt fontos kérdés, amibe bele ne szólt volna. Mint *gondnoksági tag*, az iskolák legbuzgóbb látogatója, az iskolás gyermekek kedvence, kiket év végén pénzzel és könyvekkel ajándékozott meg.

Lapunk alapításában részt vett és két évig annak buzgó munkatársa volt.

Halála nagy és mély részvétet keltett Kunszentmártonban. Halála hírére mindefelé kitértek a gyászlobogót.

Temetése május 5-én kedden délután 3 órakor ment végbe a közönség óriási részvétele mellett.

Haláláról a család a következő gyászjelentést adta ki:

„Özv. pankotai Jósa Gyuláné szül. kis-

arra, hogy pénzbefektetése a kívánt eredménnyel fog járni.

Kusztora uram csupán annyi módosítást ajánl, hogy a megkeresésnek ezen pontjában a megalakulandó sorsjegytársaság reméli, hogy az egyesület reményt nyújt a kedvező eredményre: a reméli szó után beszúrní óhajtaná e két szót: sőt elvárja — midt ványa azonban, mipt amely az ajtóstul berohanás-látszatával bír, célszerűségi okokból mellőztetett.

A módosítás nélküli indítvány elfogadtatván, abban történt megállapodás, hogy másnap délután 6 órakor az elkészített felirat, illetve megkeresés e helyen fog felolvastatni az érdekeltek előtt.

Másnap már jókor reggel megadta Kusztora uram az elefántra vonatkozó felvilágosításokat a feleségének, ki a felvilágosító szavakat visszafojtott lélekzettel nyelte el.

A délelőtti folyamán a hír hallatára néhány szomszéd és komaasszonyból hirtelen összeve-rődött szűkebbkörű közönség előtt már a mi elefántunk-ról beszélt, ebéd után pedig négy-szemközt, bizalmas családi körben az örömtől nüledező asszony előtt, — talán nyelvszusam-lás következtében úgy ejtette ki a szót, hogy az én elefántom s egyben olyféle nagyjelen-tésű nyilatkozatot szalasztott ki száján, hogy mikor az elefánt megérkezik, nem születik többé olyan halandó, akinek ő ruhát varrjon.

Tűt sem vesz többé kezébe.

Megél ő az elefánt után kényelmesen.

Mivel óramutatóját, hogy el ne késsék, tegnap óvatosságból meghajtotta, félhatkor már ott volt a tanácskozás színhelyén.

Csakhamar megérkeztek a többiek is a doktoron kívül.

A bíró mindenekelőtt azon véleményének adott kifejezést, hogy a jegyző urral jó lenne közölni a dolgot. Ő okos, tapasztalt ember. Mit szól hozzá?

A segéd ur azonban tudatja, hogy a princípális ez idő szerint nagyon el van foglalva. A minap egy tudományos munkája érkezett, mely lefoglalja minden idejét. Éjjel-nappal tanulmányozza. Három nap óta nem is igen érintkezik a külvilággal. Midőn azonban a hallgatók sajnálkozásukat, sőt megütközésüket fejezték ki afelett, hogy a köztisztületben álló férfiú szokása ellenére a tudományokkal kezdő gyötörni magát, mely titok pecséte alatt halkított hangon közölte az illetőkkel, hogy az érkezett munka tulajdonképpen nem is valami komolyabb fajta tudományos mű, hanem egy nagyobb szabású képesárjegyzék.

Épen fel akarták venni a tanácskozásnak tegnap megszakított fonalát, mikor egészen váratlanul ott termelt a jegyző.

A segéd ur pillanatra távozik.

Előadotván egész terjedelmében az ügy, csodálkozott a jegyző, hogy mennyire bele-élték magukat a dologba s még inkább csodálkozott azon, hogy a máskor oly meg-

hunyászkodó Kusztora bevett szokása ellenére most csak „per Ön” beszélt vele.

Mosolygott naivitas fölött.

Észébe jutott mindjárt a segéd, az egykori hős szerelmes. Mosolygott s mégis bosszantotta a dolog. Nem állhatta meg, hogy ki ne ábrándítsa őket, de látta, hogy itt más oldalról kell a dologhoz fogni. Így szólt tehát:

— Mit akarnak, mit gondolnak önök? Nem tudják, hogy az elefánttal milyen nagy terhet vennének magukra? Nem olyan könnyű ám azzal bánni. Az okos állat s ha valaki ellenére tesz, azt úgy hátba vágja ormányával, hogy szörnyet hal. Aztán meg hogyan tartanak el? Felemészténé a «vidéket».

— Az ám, mondja Kusztora uram, erre nem is gondoltam. Nagy felületlen állaja.

— Mégis jó, hogy nem bocsúkoztunk bele, — mondja a bíró.

A segéd pedig a másik szobából várta az ügy végleges lebonyolítását. Az ő gondolatai már máshol jártak.

Mikor hamiskás szeméit a tűzről pattant menyecske-re veti, a szoba másik részéből pedig az üvegek közt sürgölődő üzletember mord tekintete lövel felé, a kunkora bajusz alatt meghuzódó jelentős mosoly mintha ezt mondaná:

— Hej! ha az a csekélység közbe nem jön! Ha az előléptetés meg nem történt volna! Azóta bizonyosan direktor lehetnék.

Még sincs igazság a földön.

kamami Szalay Janka, úgy a saját, mint az alulírottak nevében is fájdalomtól megtört szívvel tudatja a szerető férj, gondos apa, testvér, vő, sógor és rokonnak: pankotai dr. Jóska Gyula nyug. kir. törvényszéki bíró, ügyvédnek f. 1914 május hó 3. napján, délután 1 órakor, hosszas betegség után, életének 49. évében történt gyászos elhunytát.

Temetése a református egyház szertartása szerint május hó 5-én d. u. 3 órakor történik. Kunszentmárton, 1914. május 3. Nyugodjék békében! Jóska Pistika, Sárka, Ilonka, Gézuka gyermekei. Pankotai Jóska Iván, Gempersperger Józsefné szül. pankotai Jóska Janka testvérei. Kiskamami Szalay Károly, kiskamami Szalay Károlyné apósa és anyósa. Sógorai és sógornői.

— Kossuth-szobor Tiszaföldváron.

A magasztos eszmék mindenkor testet öltenek, hogy annál jobban tündökölhessenek. Az az eszme, amelyet Kossuth képviselt, egyike a legmagasztosabbnak, a legideálisabbnak s ez magyarázza meg azt, hogy ezen ideális eszme hirdetőjének emlékét az utókor méltó helyen megörökíti. A Kossuth-szobrok száma immár 70-et tesz ki azzal a szoborral, amelyet vasárnap lepleztek le Tiszaföldváron. Kossuth-szobor leplezés ünnep számba megy az egész országba, méltó és nagyszerű ünnepben volt tehát része T.-Földvárnak is. A fellobogózt házak és utcák, a sok vidéki vendég, ezek emelték ennek külső fényét. Ott volt az egész vármegye, Horthy Szabolcs dr. főispán és dr. Kürty alispán vezetése alatt. Az ünnepély 3/4 12 órakor kezdődött, a Hymnus eléneklésével. Utána Kövér János ismertette a szobor létesítésének történetét, majd lehullott a lepel s láthatta mindenki a szónoki helyzetben álló Kossuthot, amint épen a jász-sági néphez intézi felhívását. A szobor érdekességét nagyon emeli az, hogy helybeli születésű ember, Poroszlay Sándor szobrász készítette. Tóth Gábor főbíró gondjaiba vette a szobrot, utána a dalárda énekelte, majd Tóth Bertalan ref. lelkesítő tartott egy igen hatásos beszédet, melynek befejezte után a Daloskör énekelte el az amerikai szabadság-indulót. A szobor megkoszorúzása következett most. Résztint az egyes községek, részint a testületek is koszorút helyeztek el. Az orsz. függ. és 48-as párt koszorúját Röck Iván orsz. képviselő tette le lendülettel beszéd kíséretében. Az ünnepélyt a Rákóczi-induló fejezte be. Az ünnepélyen résztvettek az elmondottakon kívül: Baghy Béla és Baghy Gyula családjukkal, Busa Ákos, Bököni Zoltán, Radvány Károly, Léderer Gyula, dr. Kun Árpád, dr. Harsányi Gyula Sváb Gyula, dr. Tancos Miklós, dr. Pokomány Dezső, Szabó József, Kuszka István, Kiss Dénes stb. A nagybeteg Kossuth az ünnepélyre a következő sürgőnyit küldte:

„Festemben szenvedve, csak lelkeimmel lehetek önökkel. Isten áldása kísérje hazafiasságukat. Kossuth.”

Az ünnepély után a Magyar Király szalóiban társas ebéd volt, amelyen 250-en vettek részt.

— **Automobil verseny.** F. hó 31-én érdekes eseménynek lesz színhelye Kunszentmárton. Ekkor fognak községünkön átszáguldani tátrai tura-ut versenyző automobiljai, mintegy 300 drb. Minthogy az automobilok a legnagyobb sebességgel fognak áthaladni, azért figyelmeztetjük a község lakosságát, hogy folyó hó 31-én, vasárnap korá reggelől késő délutánig Kunszentmárton főutcáján, a vasúti állomástól a Horváth féle gőzmalomig semmiféle járművel ne közlekedjenek, mert a cifra s gyorsan haladó gépkocsiktól az állatok könnyen megbokrosodnak és úgy önmagukban, mint másokban kárt tehetnek.

— **Az új választási törvény** értelmében, mint a múlt számunkban is jeleztük, azoknak, kiknek kellő iskolájuk nincsen, Tiszaföldváron a főszolgabírói hivatalban vizsgát kell tenniük arra vonatkozólag, hogy tudnak-e írni és olvasni. E vizsga Tiszaföldváron lesz 1914. év május 20, 22 és 23-án megtartva. Jelentkezni még mindig lehet a főszolgabíró-nál személyesen, vagy levél útján, aki is a vizsgát a jelentkezés sorrendjében fogja kiírni.

— **Esküvők.** Berta Ernő kereskedő f. hó 10-én d. u. 4 órakor tartja esküvőjét Kovács Margitkával a kunszentmártoni rómi. kath. templomban.

Kovács Lukács földbirtokos f. hó 12-én d. u. 4 órakor vezeti oltárhoz Papp Mariskát.

S. Kovács József f. hó 12 d. u. 4 órakor köt házasságot Gulyás Juliskával, a helybeli katolikus templomban.

Goldmann Mihály f. hó 14-én déli 1 órakor tartja esküvőjét Greif Szidikével a kunszentmártoni izr. templomban.

— **Megfojtotta az urát.** Csépan f. hó 2-án éjjel Vince Gábort a felesége pillanatnyi elmezavarában megfojtotta. Ismét egy újabb szenzációja ez Csépanak, mely eset megrendítette az egész község lakosságát. Még este egyeiertés, szeretetben tért nyugvóra a házaspár, — s reggelre már nem volt az élők sorában a férj. Elgondolni is borzasztó, hogy az ember élete milyen vékony hajszálon lóg, — ma még piros élet, — holnap örök álom. A gyilkos feleséget a szolnoki kir. ügyészség fogházába szállították.

— **Mulatság.** A helybeli önkéntes tűzoltótestület pünkösdi másodnapján kabaréval egybekötött mulatságot rendez.

— **A tavaszi kalászosok országos termésátalaga** 5—6 métermáza körül ingadozik s különösen a zabé alig haladja meg az 5 métermázát, s így termelése sok esetben nem is jár haszonnal, holott e körülménynek egyedül a rossz gazdálkodás az oka. Összel felszántott, jól megművelt és kellő trágyaerőben levő talajokon a kat. holdanként 12—16 mázsás zabtermést egyáltalán nem tartozik a ritkaságok közé, csakhogy a magyar gazda sem szántja meg ősszel zabnak szánt talaját, tehát nem műveli jól és semmiként sem trágyázza, sőt rendszeren a kiéltető földbe veti azt. Végzetes hiba ez különösen ma, amikor műtrágya segítségével könnyedén pótolhatjuk az istálló trágya hiányt. 150 kg. szuperfoszfát és 30 kg. chilisáléttrom kat. holdankénti kiszórásával olyan nagy terméshozadék érhető el, amely többszörösen megérti a műtrágya árát. A chilisáléttrom alkalmazása különösen a zabnál azért szükséges, mert a zabvetésre szánt földek többnyire nagyon messze esnek az istálló trágyától s így nitrogén szükségletük teljesen kiapadt s azért az egyoldalú szuperfoszfát trágyázás nem mindenkor ad elegendő nagy terméshozadékot.

— **Nyugtázás.** A kunszentmártoni Dalárda május 3-iki hangversenyén szívesek voltak felülfizetni: Timon Zsigmond esperesplebános, Kühne gépgyár (Moson) 10—10 K.-át, Horváth Testvérek, Wolf Dezső 3—3 K.-át, dr. Tancos Miklós, dr. Domján Jenő, Popovits Gábor, Veres János kereskedő 2—2 K.-át, Molnár János 1 K. 80 fillért, dr. Márton Ferencz (Szolnok) Hábor Antal (Szolnok), Kocsis Sándor, Gulyás Mihály, Martikány István, Fazekas András jb. irodatiszt 1—1 K.-át, Cseuz Kálmánné, Ökrös Endre 40—40 fillért. — Fogadják a nemes adakozók a Dalárda hálás köszönetét. — Bevétel volt 424 K. 80 f., kiadás 262 K. 50 f., tiszta jövedelem 162 kor. 30 fillér, mely a Dalárda alapja javára fordított.

— **Mérgezés.** Folyó hó 6-án délután történt, hogy Kiss Lászlónak 19 éves Etel leánya kis testvérének rendelt szemeseppét határozott öngyilkossági szándékkal megitta. Már több ízben fenyegetőzött szülei előtt, hogy megmérgezi magát. Folyó hó 6-án míg a leány édes apja a községi téglyágyárban volt, s anyja a kisebb gyerekeket kísérte ki az elemi iskolások fa- és madár ünnepélyére, végrehajotta tervét. Szülei csak este felé tértek haza, amikor a leány eszméletlen állapotban találták. Dr. Déry József orvos nyújtotta a segélyt, aki ellenmérgek beadásával és injekciókkal eszméletre térítette a leányt. Állapota veszélyes.

— **A becsületes megtaláló.** Folyó hó 6-án, az öcsödi betipiacról hazajövet, Medveky József golyócsót elvesztette 110 koronát és 140 korona értékű aranyláncot és gyűrűt tartalmazó pénztárcáját. Persze nagy nyugtalanság volt a házból és megállapodtak, hogy reggel kidoboltatják, hogy

a becsületes megtalálót illő jutalomban részesítik. Kévéssel később belépett hozzájuk Róth Izsó gabonakereskedő, aki a pénztárcát megtalálta és a benne levő arcképről megtudta, hogy ki annak a tulajdonosa, azzal, hogy nem-e vesztettek el valamit és mit tüztek ki a becsületes megtalálónak. A tótok meglepődtek és 20 koronát állapítottak meg. Még jobban meglepődtek és megörültek azonban akkor, mikor Róth a husz korona nélkül is odaadta a pénztárcát teljes tartalmával együtt.

— **Dalárda.** A kunszentmártoni Dalárda folyó hó 10-én Öcsödön tart hangversenyt, ahol nagy az érdeklődés ez igazán elismerést érdemlő dalárda iránt.

— **Elgázolás.** Lengyel Pálnak magánjáró cseplőgépe f. hó 7-én a Horváth Testvérek gőzmalma előtt elütötte Szántai János kocsiját. A kocsi összetört, egyéb szerencsétlenség nem volt.

— **Gyermek-kiállításokat** azért rendeznek, hogy az egyes tápanyagok értékét megállapíthassák. A legnagyobb díjak nyertesei azok a szülők, akik elválasztás pillanatától kezdve Phosphatine faheres-el táplálják a gyermeket, mert kit azzal táplálnak, szépen fejlődik és nem kap bélhurutot. Világhírű gyermekorvosok egyhangú véleménye, hogy a gyermek táplálását az elválasztás idejétől a legfőkétebben a világszerte kedvelt Phosphatine Faheres tápszerrel eszközölhetjük.

— **Baleset.** Pugner István istvánházi gazdálkodó tanyáján Sulyok Mihály 14 éves eselédet egy csikó oly szerencsétlenül rugta fel, hogy a fiu vállsonttörést szenvedett. Sulyos sebével dr. Déry József orvos a szentesi közpórházba szállította be.

— **Fagy.** A május 2-iki és 4-iki fagy, ha nem is óriási, de elég nagy kárt okozott szőlőkben és gyümölcsökben. A korhányi és cukrosi szőlőkben a kár igen jelentéktelen, míg az új telepen és az érben a 75% elfagyott.

— **Ahol a repülőgépet várják.** A Schicht-szappangár óriási plakátokon hirdette, hogy április 26—29 között repülőgépversenyt rendez a Schicht díjért. Valamelyik tiszakürti néni oda nyilatkozott, hogy a repülőgépnek föltétlen Tiszakürt felett kell elszállani, mert hát Tiszakürt a világ közepe. A jó asszonyok azután lesték-várták a dátum szerint a repülőgépet, ami persze nem jött, sőt némelyek most is várják, hátha megkészt valahol.

— **Kivonat az anyakönyvből.** Kunszentmártonban 1914. május 2-től május 9-ig születtek: Fejes József, Tasi Erzsébet, Benke Joakhim, Imrei Károly, L. Kovács István Dezső, Imrei Sándor, Füzési András. — **Házasságot kötöttek:** Fazekas Mihály és S. Kovács Veronika, Gácsi Mihály és Imre Julianna, Tóth János és Kómár Mária, Berec Lajos és Andracsik Erzsébet, M. Kovács János és Papp Ilona, Bódi József és Nédó Mária, Ambruzs Gergely és Káta Mária. — **Elhaltak:** Gergulits Péterné Gácsi Anna 66 éves, Pankotai dr. Jóska Gyula 48 éves.

MENETREND

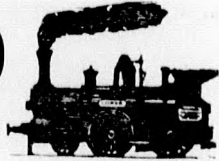
Érvényes 1914. május hó 1-től.

Kunszentmártonból Szolnok felé indul:

Reggel	6 óra 21 perckor.
Délután	9 óra 16 perckor.
Délután	11 óra 58 perckor.
Délután	4 óra 24 perckor.
Este	7 óra 13 perckor.

Kunszentmártonból Szentes—Hódmezővásárhely felé indul:

Reggel	6 óra 45 perckor.
Délután	12 óra 07 perckor.
Délután	4 óra 15 perckor.
Este	7 óra 20 perckor.

ORVOSOK

ajánlják, mint legelismertebb köhő- és ellen-
szert a **KAISER-féle**

Mell-karamellákat

a Három fenyő védjeggyel.

Milliók használják

Köhögés

ellen. Rekedtség, elnyálkásodás, szamárköhögés, katarus, gégefájás stb. minden előforduló *hűlés* ellen.

6100 köszönős hálalevél orvosoktól s magánosoktól igazolja a biztos eredményt.

Étvágygerjesztő és legízletesebb bombonok.

Csomagonként 20 és 40 fillér, dobozonként 60 fillért kapható Kunszentmártonban.

LUKÁCS ANDOR és POPOVITS GÁBOR

Tiszaföldváron **Goldman Adolf**

gyógytárában és minden hazai gyógytárban.

500 koronás Schunda-féle CIMBALOM
200 koronaért eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Balog Tamásnak

Kistóke 356 számú

tanyája

7 vekas földdel együtt eladó, melynek fele részét hereföld. Ugyanott három boglya **hereszéna** van eladó. Értekezhetni a tulajdonossal a helyszínen, Kistókéen Szeder Ferenc jaksoni majorja szomszédságában.

Ügyes fiu TANONCNAK felvétetik
Schiffer Jakab Fiai rőfös- és divatáru kereskedésében.

148/1914. végrh. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kunszentmártoni kir. járásbíróságnak 1913. évi V. 305/5 számú végzése következtében dr. Czinner Dávid ügyvéd által képviselt Schlesinger Zsigmond javára 599 kor. 90 fill. s jár. erejéig 1913. évi szeptember hó 30-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 680 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: Wertheim szekrény, zsákok, pléh-vedrek nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a kunszentmártoni kir. járásbíróság 1913. évi V. 305/5 számú végzése folytán 318 kor. 61 fillér tőkekövetelés, ennek 1913. évi szeptember hó 20 napjától járó 6% kamatai, 1/3%-os váltódíj és eddig összesen 19 kor. 30 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Czibakházán a foglalás színhelyén leendő megtartására 1914. évi május hó 12-ik napjának d. u. 3 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezen-

nel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107 és 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elarverezendő ingóságokat masok is le- és felülfoglaltattak és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120 §. értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Kunszentmárton, 1914. évi április hó 25 napján.

Hubay,
bir. végrehajtó.

Megnyilt Wolf Dezső

KÖNYV-, PAPIR-
ES IROSZER KERESKE-
DESE A GOZFÜRDŐVEL
SZEMBEN.

Szántó Albertnak

Pusztá-Gyalom 115 n. hold

tanyaföldje

egészben, vagy ennek fele
ELADÓ. 32 hold hereföld nyári, esetleg két kapálása használatra kiadó. Tudakozódni lehet a helyszínen.

Tiszta, szép
makulatura papir
csak métermázsa számra lapunk
nyomdájában kapható.

Somogyi Mihály-

nak a Kisasszonyhegyen, a
kőút mellett

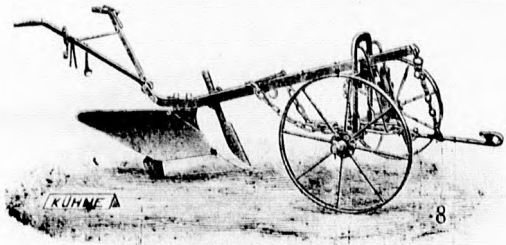
öt hold szőleje, par-
cellánként is, jutá-
nyos áron

eladó.

Bővebb értesítés Somogyi
Mihály szabómesternél Kun-
szentmárton.

MILKO IGNÁCZ **ELSŐRENDŰ ÚRI SZABÓSÁGA**
SZOLNOK.
TELEFON 206. BAROSS- ÉS SZAPÁRY-U. SAROK. TELEFON 206.

Kerékpárok figyelmét felhívom, hogy a világhírű **ALFA ÉS STYRIA**
kerékpárok egyedárusítását Kunszentmárton területére képviselem, miért ezen gyártmányok
kizárólag nálam
szerezhetők be Tisztelettel **Dévai Jenő.**

Kunszentmárton, Tiszanagyrev, Inoka, Cibakhaza, Kürt, Ugh, Sas, Csépa, Szelevény, Mesterszállás községek gazdaközönségének szíves tudomására hozzuk, hogy gyári vállalatunk képviselőt az ottani vidékre

Bozsik János és Tsa uraknak
Kunszentmárton

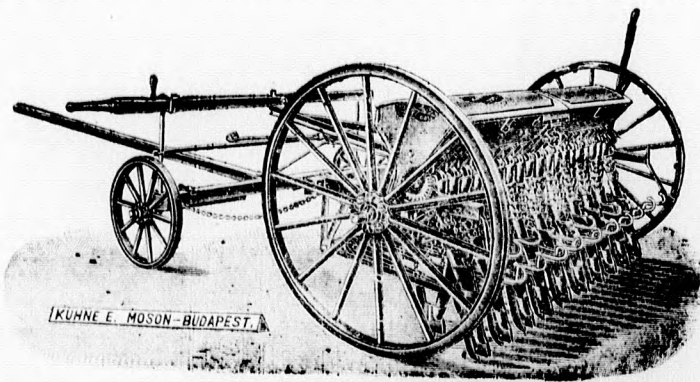
adtuk át és kérjük, hogy bizalommal nevezettekhez fordulni szíveskedjenek. Bozsik János és Tsa összes gyártmányainkban nagy raktárt tart, ahol gépeink természetben megtekinthetők.

Ajánljuk **Hungária Drill, Mosoni Drill, Vera II.** hírneves vetőgépeinket, ekéinket, boronáinkat és egyéb talajmivelő eszközeinket, kukorícamorzsolóinkat 10-féle nagyságban, szecs kavágóinkat, répvágóinkat stb. stb.

Benzin és nyersolaj motorok.

Tisztelettel

KÜHNE Mezőgazdasági Gépgyár R.-T.
Moson - Budapest.

Nyomatok a kiadótulajdonos Wolf Dezső könyvnyomdájában Kunszentmárton.